Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of Law Master in International and European Business Law (LLM)

2015

þÿ ¤ ± Ì Á ³ ± ½ ± º ± ¹ · » µ ¹ Ä ¿ Å Á ³ ¯ ± Ä
þÿ • Å Á É À ± Ê º ® Â ˆ ½ É Ã · Â : Ä Á - ½ ¿ ®
þÿ ± ³ É ½ ¹ Ã Ä ¹ º Ì Ì Ç · ¼ ±

Kapnoullas, Ioannis

þÿ Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± " ¹ µ ¸ ½ - Â º ± ¹ • Å Á É À ± Ê º Ì Ÿ ¹ º ¿ ½ ¿ ¼ ¹ º Ì " ¯ º ± ¹ ¿ , £ Ç ¿ » ® • ¿ ¼ ¹ º Î ½ º ± ¹
þÿ • À ¹ Ã Ä · ¼ Î ½ , ± ½ µ À ¹ Ã Ä ® ¼ ¹ ¿ • µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å

http://hdl.handle.net/11728/6910

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

¨ΤΡΕΝΟ Ή ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΧΗΜΑ¨

ΤΟΥ

ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΠΝΟΥΛΛΑ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό

Δίκαιο (LLM)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΝΕΑΠΟΛΙΣ ΠΑΦΟΥ

Πάφος, Κύπρος

2015

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

Υποβληθείσα στο Τμήμα Νομικής

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

¨ΤΡΕΝΟ Η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΟΧΗΜΑ¨

Επιβλέπων Καθηγητής

Κωνστ. Γε. Αθανασόπουλος

Εξεταστική Επιτροπή

Κοσμήτορας /Διευθυντής Προγράμματος

Αντώνης Μανιτάκης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) αποτελεί ένα μοναδικό εγχείρημα στην παγκόσμια πολιτική ιστορία κατά το οποίο κυρίαρχα κράτη με σαφείς πολιτειακές και εθνικές διαφορές, ως επίσης με μία ιστορία αιματηρών πολέμων, καθώς και διαφορές κουλτούρας, έχουν εκχωρήσει κρατική κυριαρχία βάσει Συνθηκών, σε ένα νέο διεθνές νομικό μόρφωμα το οποίο επέλεξαν ελεύθερα να ακολουθήσουν, και ακόμα και μετά από αίτηση εισδοχής συμμόρφωσης σε νομοθεσίες που μπορεί και να μην ασπάζονταν, και όλα μαζί συγκροτούν μία πολιτειακή δομή, που λειτουργεί χρησιμοποιώντας ένα δαιδαλώδες δίκτυο οργάνων, υπερεθνικού και διακυβερνητικού χαρακτήρα.[1]

Η δομή αυτή έχει την δική της δυναμικότητα και βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη, δηλαδή μπορεί να αλλάζει συνεχώς, όπως σε ένα βιολογικό οργανισμό, και συνδυάζει στοιχεία ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας προσβλέποντας ή προσδοκώντας μελλοντικά προς την δημιουργία, τελικά, μίας νέας κυρίαρχης διεθνούς προσωπικότητας που μπορεί να έχει ακόμα και την μορφή ενιαίου κράτους με πλήρη εξωτερική πολιτική και μηχανισμούς επιβολής των αποφάσεων του. [2]

Το σίγουρο είναι ότι σήμερα η Ε.Ε είναι πρωτίστως τελωνειακή και νομισματική ένωση όπου η νομισματική πολιτική τουλάχιστον για τις χώρες που βρίσκονται στη ζώνη του Ευρώ ασκείται από την Ε.Ε. Υπάρχει όμως προβληματισμός σχετικά με το μέλλον της ειδικά με την υπάρχουσα οικονομική κρίση σε ορισμένα κράτη μέλη.

Ένα πολύ μεγάλο ερώτημα είναι κατά πόσον η Ε.Ε θα μπορέσει να υλοποιήσει το όραμα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης; Η οικονομική κρίση κατέδειξε τις αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην οικονομία. Υπάρχει ένα κλίμα αυξανόμενης απογοήτευσης μεταξύ των πολιτών ειδικά αυτών που υποφέρουν περισσότερο καθώς και δυσπιστίας, γνωστό και ως Ευρωσκεπτικισμός με το παράδειγμα της Βρετανίας όπου ο πρωθυπουργός Ντέιβητ Κάμερον δήλωνε στις 23/1/2013 ότι η ΕΕ είναι ελκυστική ως μέγεθος αγοράς των 500 εκατομμυρίων καταναλωτών και απείλησε με δημοψήφισμα να αποφασιστεί το μέλλον της Βρετανίας στην ΕΕ.[3] Το εργαλείο που

---

[1] Στεφάνου, Κ. (2007). ¨Το θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης¨ επιμέλεια στο Μαραβέγιας, Ν, Τσινισιζέλης , Μ. ¨Νέα ευρωπαϊκή ένωση. Οργάνωση και πολιτική. 50 χρόνια. Αθήνα. Εκδ: Θεμέλιο

[2] Ιωακειμίδης, Π. (1995, σελ, 310-312), Ευρωπαϊκή Πολιτική Ένωση, Θεωρία – Διαπραγματεύσεις, Θεσμοί και Πολιτικές. Η συνθήκη του Μάαστριχ και η Ελλάδα. Αθήνα: εκδ. Θεμέλιο

[3] http://www.monde-diplomatique.gr/spip.php?article415

έχει χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη της ολοκλήρωσης είναι οι διευρύνσεις, που γίνονται βάσει οικονομικών και πολιτικών κριτηρίων όταν οι υποψήφιες χώρες έχουν ικανοποιήσει τα κριτήρια για τα οποία είχαν κληθεί να εναρμονιστούν και σε γενικές γραμμές κρίνονται επιτυχημένες.

Η πολυεθνικότητα και η ύπαρξη ούτως η άλλως συγκρουόμενων συμφερόντων μεταξύ των κρατών μελών η ακόμα και επιθυμία επικράτησης ή το παίξιμο πρωτεύοντα ρόλου από τα μεγαλύτερα και ισχυρότερα οικονομικά κράτη φαίνεται να δυσκολεύει και να αποτελεί εμπόδιο την προσπάθεια της πραγματοποίησης του οράματος της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Στις 13 Δεκεμβρίου του 2007, οι αρχηγοί των κρατών μελών και των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) υπέγραψαν στην Λισσαβόνα την Μεταρρυθμιστική Συνθήκη (Reform Treaty), που για το λόγο αυτό αποκλήθηκε «Συνθήκη της Λισσαβόνας». Πρόκειται για τη Συνθήκη που συντάχθηκε από την Διακυβερνητική Διάσκεψη του 2007, μετά την αποτυχία της διαδικασίας επικύρωσης της Συνταγματικής Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας είναι μια ακόμη Συνθήκη μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, με την οποία τροποποιούνται, βελτιώνονται και συμπληρώνονται οι Συνθήκες που διέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή η Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ) και η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Ωστόσο, ο συνταγματικός της χαρακτήρας έδωσε την εντύπωση ότι δημιουργείται ένα νέο, ομοσπονδιακής δομής, «κράτος», πράγμα που φόβισε ορισμένα κράτη μέλη και τους πολίτες των, με αποτέλεσμα η Συνταγματική Συνθήκη να μην επικυρωθεί από το ένα τρίτο των κρατών μελών της Ένωσης.[4]

Με την εργασία αυτή θα επιχειρηθεί να εξεταστεί η πορεία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης μέσα από την λειτουργία των υπερεθνικών καθώς και διακυβερνητικών των οργάνων της Ε.Ε έως σήμερα να διερευνήσουμε τις θεωρίες γύρω από την πολιτειακή της οργάνωση να αναλύσουμε τη διεθνή ετερότητα της και να παρουσιάσουμε την ιδέα και τις αδυναμίες της και τέλος να αναλύσουμε και να εξετάσουμε κατά πόσον μέσα από όλους αυτούς τους μηχανισμούς θέσπισης νόμων λήψης αποφάσεων, ενιαίου δασμολογίου, ελεύθερης διακίνησης αγαθών, εμπορευμάτων και υπηρεσιών, λειτουργιάς της Ε.Ε, εποπτικού έλεγχου, επίλυσης

[4] http://www.mfa.gov.cy/mfa/mfa2006.nsf/eu06_gr/eu06_gr?OpenDocument

διαφορών δικαστικής και αστυνομικής συνεργασίας προκύπτει ένα αργό, θορυβώδες και δυσκίνητο κατασκεύασμα που παραπέμπει σε παλαιάς κοπής αμαξοστοιχία-τρένο ή πρόκειται για ένα ταχύτατο, λειτουργικό, εύχρηστο, αποτελεσματικό, και αξιόπιστο μόρφωμα που μας θυμίζει αγωνιστικό όχημα.[5]

Έχοντας κατά νου τα πιο πάνω καθώς και την έκταση που έχει πάρει η συζήτηση σχετικά με την αναγκαιότητα της Ε.Ε, και αυτό είναι απόρροια της κρίσης που έπληξε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες μεταξύ των οποίων και η Κύπρος και την επικρατούσα αντίληψη ότι η Ε.Ε δεν έκαμε τίποτε το ουσιαστικό να βοηθήσει απλά έσπρωχναν οι πιο εύρωστες οικονομικά χώρες το μαχαίρι πιο βαθιά στο πληγωμένο σώμα των οικονομιών μας με αποτέλεσμα να την πληρώσει ο απλός πολίτης με απολύσεις αποκοπές μισθών ανεργία ακόμα πείνα και ανέχεια, με οδήγησαν στην απόφαση για το θέμα που θα έχει η πτυχιακή μου εργασία ¨ Τα θεσμικά όργανα και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ατμομηχανή ή αγωνιστικό όχημα; ¨.

Με τη βοήθεια και την συμπαράσταση και καθοδήγηση του εξαίρετου σε όλους τους τομείς καθηγητού μου κ. Κωνσταντίνου ΓΕ. Αθανασόπουλου, κατάφερα να ολοκληρώσω την μεταπτυχιακή μου εργασία πράγμα για το οποίο και τον ευχαριστώ θερμά γιατί με έφερε σχεδόν στο τέλος της διαδρομής για την εκπλήρωση του μεγάλου μου στόχου που είναι η απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών κάτι που πριν λίγα χρόνια φάνταζε σαν ουτοπία αλλά αποτελούσε για εμένα στόχος ζωής.

Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές και λέκτορες του Πανεπιστημίου Νεάπολις στη Πάφο για την βοήθεια που μας παρείχαν σε εμάς τους φοιτητές ¨κάποιας¨ ηλικίας και που μας έκαναν να θέλουμε να δώσουμε και άλλη συνέχεια στη ρήση ¨γηράσκω αεί διδασκόμενος¨.

Τέλος από τα βάθη της καρδιάς μου ευχαριστώ την σύζυγο μου που ήταν ταυτόχρονα και συμφοιτήτρια μου για την καθολική και συνεχή της στήριξη και που με ανέχτηκε, υπόμενε, στήριξε και στηρίζει, συμπαραστάθηκε με περισσή αγάπη και κατανόηση σε όλες μου τις ιδιοτροπίες.

[5]. http://ec.europa.eu "The EU Single Market: Fewer barriers, more opportunities", "Activities of the European Union

Περίληψη

Το αντικείμενο με το οποίο καταπιάνεται η παρούσα εργασία η οποία και εκπονείται μέσα στα πλαίσια εκπόνησης της μεταπτυχιακής μου εργασίας στο Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Νεαπολίς Πάφου είναι ¨Τα θεσμικά όργανα και η λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τρένο ή αγωνιστικό όχημα;¨

Σύμφωνα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας τα θεσμικά όργανα της ΕΕ περιλαμβάνουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (όπου την προεδρία ασκούν εκ περιτροπής τα κράτη-μέλη), το Συμβούλιο Υπουργών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Υπάρχουν επίσης πολλά άλλα όργανα.
Η παρουσίαση και ανάλυση των θεσμικών οργάνων της ΕΕ είναι πολύ σημαντική να γίνει με σκοπό να γίνει αντιληπτή η λειτουργία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ γιατί αποτελούν τρόπο ζωής για τους πολίτες της, και ρυθμίζουν την ζωή τους, στις καθημερινές, επαγγελματικές κοινωνικές ή ακόμα ψυχαγωγικές δραστηριότητες .

Τα θεσμικά όργανα μπορεί κανείς να τα κατηγοριοποιήσει σε υπερεθνικά και διακυβερνητικά. Αυτό δείχνει τους διαφορετικούς και ενίοτε μη συμβατούς προσανατολισμούς της Ένωσης, βάσει των προτιμήσεων και προσδοκιών των χωρών-μελών. Η ύπαρξη υπερεθνικών οργάνων καταδεικνύει ότι η επιλεκτική και εθελούσια μεταβίβαση εξουσιών και αρμοδιοτήτων σε μη εθνικά κέντρα λήψης αποφάσεων έχει αξιολογηθεί ως ορθολογική από τα μέλη της ΕΕ. Βέβαια, αυτό δεν ισχύει σε όλους τους τομείς, αφού πεδία, όπως η εξωτερική πολιτική, η άμυνα και η ασφάλεια, συνεχίζουν και αποτελούν πεδία αυτόνομης δράσης των μελών.

Στα διακυβερνητικά όργανα οι εκπρόσωποι των χωρών-μελών εκφράζουν τα εθνικά συμφέροντα των πατρίδων τους, διεκδικώντας τα μέγιστα οφέλη για αυτές, στα πλαίσια μίας διαδικασίας διαπραγμάτευσης και πολυμερών συμβιβασμών. Υπερεθνικά όργανα για παράδειγμα είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, το Σώμα Ορκωτών Λογιστών και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα Παραδείγματα διακυβερνητικών οργάνων είναι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συναποτελούν το θεσμικό τρίγωνο λήψης αποφάσεων της ΕΕ.[6]
Ακούμε μέσα από τα ΜΜΕ, και άλλους φορείς ενημέρωσης , διάφορες υπηρεσίες και όργανα στο χώρο της ενωμένης Ευρώπης, πολλά εκ των οποίων αγνοούμε, ή δεν γνωρίζουμε τον ρόλο και τη σημασία τους, με αποτέλεσμα το έλλειμμα δημοκρατίας, και ο κάθε μέσος πολίτης λόγω άγνοιας μεγαλώνει και διερωτάται αν αυτός ο τεράστιος γίγαντας των 28 κυρίαρχων και ανεξάρτητων χωρών χωράει μέσα σε ένα κουστούμι και κινείται με ταχύτητα τρένου η αγωνιστικού αυτοκίνητου.

Η εργασία αυτή έχει σκοπό, εκτός από την παρουσίαση και ανάλυση των οργάνων της ΕΕ, και την εξέταση της λειτουργικότητας και της αποτελεσματικότητας τους έτσι ώστε να βοηθήσει να γίνει κατανοητός ο τρόπος που τα ευρωπαϊκά διοικητικά όργανα επηρεάζουν την ζωή μας ως πολίτες της ΕΕ και πως αυτά συμβάλλουν στην ενοποίηση του ευρωπαϊκού χώρου.

Η Ευρωπαϊκή ιδέα δεν περιορίζεται στην ελευθερία διακίνησης αγαθών, υπηρεσιών , κεφαλαίων και ανθρώπων, αλλά στη δημιουργία ενός υπερεθνικού κράτους, που θα παράγει πολιτικές για το σύνολο των χωρών-μελών μέσα από μια ανθρώπινη και εύχρηστη λειτουργία έχοντας στόχο το καλό των πολιτών της Ε.Ε αφού εκεί στόχευαν οι ιδρυτές από την αρχή δηλαδή μέσα από τους μηχανισμούς μιας ένωσης και συνεργασίας να μην ξανά ο κίνδυνος ενός καταστροφικού πολέμου .

[6] Γ.Α. Βοσκόπουλος, ΄΄Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμοί, Πολιτικές, Προκλήσεις, Προβληματισμοί΄΄, σ: 46, Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2009.

ABSTRACT

The subject which this work and project is dealing with has been carried out for the purpose of my postgraduate degree in the Department of Law of Neapolis University Pafos. The title of my project is "The institutional instruments and the operation of European Union. " Train or a racing vehicle?

The presentation and the analysis of the institutional instruments of the European Union it is important because in nowadays directly they lead and rule the life's of all the citizens of the European union in all their social, professional and entertainment activities and it is essential to be explained in order to understand how the EU works.

Every day, we all hear from the news reports, and other news forums about the various and different instruments inside the EU, and for most of the we don't know how they faction or most of the times we ignore even their existence or their role and as a result the democracy's deficiency enlarges, because citizens do not have equal access on them, so the average citizen due to their of ignorance they wonder how this huge giant of the 28 sovereign independent states fit in one costume and runs as a train or a racing vehicle.

The aim of this project is, except of the presentation and setting out all the details of the institutional instruments of the European Union, look into their functionality and to make clear the real, not only the typical influence that European instruments have on our lives as well as their contribution in the unification of European space.

European idea is not limited in the freedom of distribution of goods, services, capitals and persons, but in the creation of super national state, that will produce policies for the total of countries member through a humanitarian and functional operation aiming the prosperity of the EU citizens. Besides that was initial aim of the founders to wit from the mechanisms of a union and the collaboration of the countries members to avoid the danger of a new devastating war.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ …….....1

ΠΕΡΙΛΗΨΗ……..…..…….……..4

ABSTRACT ……..……..…..6

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ……..……7

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ…….....10

ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ……..……..……..14

ΜΕΡΟΣ 1ον

1.Ευρωπαϊκό Συμβούλιο……..15

1.1 Ιστορία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου…….....…..15

1.2 Σύνθεση και Λειτουργία…….…….……..15

1.3 Δείγμα ημερήσιας διάταξης……...……17

1.4 Ρόλος του Συμβουλίου…….…….……18

1.5 Οικονομική Πολιτική……..……..18

1.6 Εξωτερική πολιτική……...……19

ΜΕΡΟΣ 2ον

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 21

2.1 Σύνθεση.…….……...……...…..21

2.2 Νομοθετικές αρμοδιότητες……23

2.3 Άσκηση εποπτικού Ελέγχου……..…25

2.4 Επίβλεψη και κατάρτιση του προϋπολογισμού……..……26

2.5 Αποτελέσματα των εκλογών για το ΕΚ ανά πολίτικη ομάδα……...…28

ΜΕΡΟΣ 3ον

3. Το Συμβούλιο των Υπουργών……..29

3.1 Γενικές διατάξεις……...…….29

3.2 Αρμοδιότητες…….29

3.3 Οι συνθέσεις του Συμβουλίου…….…….31

3.4 Προεδρία των συνθέσεων του Συμβουλίου…….…….……32

ΜΕΡΟΣ 4ον

4. Ευρωπαϊκή Επιτροπή……... ……34

4.1 Σύνθεση – Σκοπός……...34

4.2 Υποβολή νομοθετικών προτάσεων…….……35

4.3 Νομοθετική διαδικασία- Συναπόφαση……..…….….……36

4.4 Διαχείριση προϋπολογισμού και κονδυλίων…….37

4.5 Διεθνής εκπροσώπηση…..…….……37

ΜΕΡΟΣ 5ον

5. Οικονομικά Θεσμικά Όργανα……..……..39

5.1 Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή…….39

5.2 Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα…….…..……..…..……..40

5.3 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων……...……...……..42

5.4 Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων…….……....43

ΜΕΡΟΣ 6ον

6.1 Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης…….....45

6.2 Σύνθεση…….…46

6.3 Κατηγορίες Υποθέσεων…….46

6.4 Διαδικασία έκδοσης αποφάσεων……..……47

ΜΕΡΟΣ 7ον

7.1 Ελεγκτικό Συνέδριο…….…….……50

7.2 Αρμοδιότητα…….50

7.3 Εκθέσεις……..……51

ΜΕΡΟΣ 8ον

8. Άλλα Όργανα…….……..…….52

8.1 Επιτροπή των Περιφερειών……...……..…...53

8.2 Ευρωπαϊκός Διαμεσολαβητής……...….….53

8.3 Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων……54

8.4 Οργανισμός επιχειρησιακής συνεργασίας στο FRONTEX……..55

8.5 Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ……..…….56

8.6 Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας(ΕΟΑ)…….....57

8.7 Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία (EUROPOL)……...…….….59

8.8 Μονάδα Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST)……...……60

ΜΕΡΟΣ 9ον

9.ΑΠΟΨΕΙΣ…….....62

ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ……...……..69

ΕΛΛΗΝΙΚΗ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ….…….…….…..74

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ……..……74

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ- ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ……...75